VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 101)**

z dnia 14 grudnia 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 101)

14 grudnia 2016 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Kloc (PiS)**, przewodniczącej Komisji, oraz poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Środowiska (19 grudnia 2016 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2013) 265, COM(2015) 337, COM(2015) 593, COM(2015) 594, COM(2015) 595, COM(2015) 596, COM(2016) 479, COM(2016) 482),

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2016) 593 wersja ostateczna),

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych (COM(2016) 594 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego (COM(2016) 587 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Sieć 5G dla Europy: plan działania (COM(2016) 588 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

VI. w trybie 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia w odniesieniu do Ukrainy tymczasowych autonomicznych środków handlowych uzupełniających koncesje handlowe dostępne na mocy układu o stowarzyszeniu (COM(2016) 631 wersja ostateczna),

VII. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Przyspieszenie przechodzenia Europy na gospodarkę niskoemisyjną. Komunikat towarzyszący środkom w ramach strategii ramowej unii energetycznej: wnioskowi ustawodawczemu w sprawie rocznych wiążących ograniczeń emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie w latach 2021-2030, wnioskowi ustawodawczemu w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych z użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 oraz komunikatowi w sprawie europejskiej strategii na rzecz mobilności niskoemisyjnej (COM(2016) 500 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Sałek** sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Jarosław Sellin** sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Jadwiga Emilewicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Karol Okoński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Michał Kanownik** prezes Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego „Cyfrowa Polska”, **Anna Misiewicz** przedstawicielka Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, **Wiesław Podkański** prezes Izby Wydawców Prasy, **Marta Poślad** dyrektor ds. Publicznych i Relacji Rządowych w Europie Środkowo-Wschodniej w Google, **Maciej Hoffman** prezes Stowarzyszenia Wydawców Repropol, **Filip Skawiński** analityk Komisji Europejskiej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kaja Krawczyk** – naczelnik wydziału w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz** i **Paweł Witecki** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Marcin Fryźlewicz, Konrad Kuszel** i **Bogusław Lackoroński** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Dorota Grodzka**, **Zdzisław Wołodkiewicz-Donimirski** i **Mirosław Sobolewski** – specjaliści ds. systemu gospodarczego z BAS.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich posłów członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę, stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Środowiska, które odbędzie się w dniu 19 grudnia 2016 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Pawła Sałka, sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnika rządu ds. polityki klimatycznej. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Sałek:

Dziękuję uprzejmie, pani przewodnicząca, pani poseł, szanowni państwo, w najbliższy poniedziałek 19 grudnia odbędzie się posiedzenie Rady ENVI. Rząd będzie reprezentowany przez pana ministra Szyszko i przez moją osobę. Zręby programu Rady są już dzisiaj ustalone, aczkolwiek trwa jeszcze dyskusja, można powiedzieć, na poziomie COREPER-u i państw członkowskich nad najważniejszym punktem dotyczącym tego posiedzenia. Jest to sprawa związana z dyrektywą o handlu uprawnieniami do emisji. Do niedawna jeszcze była informacja taka, że może być tak zwane *general approach*, zatwierdzenie ogólne, ale już dzisiaj wiemy – to są informacje poranne – że takiej sytuacji nie będzie.

Oprócz tego będzie informacja związana z tak zwanym pakietem odpadowym, a także w sprawach różnych informacje dotyczące tego, jak aktualnie wygląda stan spraw związanych z sektorem także związanym z klimatem. To są sektory tak zwanego non-ETS-u.

Oprócz tego będzie informacja Komisji po konferencji stron w Marakeszu, po konferencji stron ds. bioróżnorodności, która odbyła się w Cancun, i kilka innych punktów związanych z tym, co jest tradycyjnie związane z funkcjonowaniem Rady ds. Środowiska na koniec roku.

W tej sytuacji, w zależności od tego, jak COREPER, który odbędzie się w piątek, zdecyduje, jeśli chodzi o dyrektywę ETS, Polska będzie zabierać głos, gdzie będzie podnosić sprawy spod swojej indywidualnej polityki surowcowej, energetycznej i bezpieczeństwa dostaw i te wszystkie, które są związane z ochroną klimatu po nowym podejściu, które wydarzyło się podczas konferencji stron w Paryżu. Jest to więc związane ze zmianą podejścia na dobrowolne, a nie redukcyjne, jeśli chodzi o walkę ze zmianami klimatycznymi i z tym wszystkim, co jest związane z ochroną środowiska. Sprawę polskiej specyfiki surowcowej i energetycznej podnosimy od początku funkcjonowania rządu. Będzie także informacja dotycząca spraw związanych z tak zwanym sektorem non-ETS, gdzie kwestionujemy sprawy związane z tak zwanym punktem startowym, ze średnią ilością emisji z lat 2016-2018, ponieważ nie posiadamy tych danych, z bankowaniem uprawnień, aby z obecnego okresu przenieść je na okres po roku 2020. Będzie również sprawa związana z sekwestracją dwutlenku węgla i pochłanianiem przez żywe zasoby przyrodnicze.

Jeśli chodzi o pakiet odpadowy, to będzie informacja na ten temat ze strony Komisji. Punkty informacyjne, tak jak powiedziałem, na koniec posiedzenia. Dziękuję uprzejmie.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są pytania do pana ministra? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Środowiska, które odbędzie się 19 grudnia 2016 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II porządku dziennego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2016) 593 wersja ostateczna). Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Jarosława Sellina, sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zanim oddam głos panu ministrowi, chciałabym poinformować państwa posłów, że do tej pory nie wpłynął do Komisji projekt stanowiska rządu. Termin ustawowy na przekazanie Komisji stanowiska minął 19 października. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska oraz wyjaśnienie przyczyn nieprzekazania do Komisji projektu stanowiska rządu. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jarosław Sellin:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, 14 września Komisja Europejska przedstawiła propozycje dotyczące modernizacji europejskich norm prawa autorskiego, w tym propozycje

tej dyrektywy, o której dzisiaj mówimy, dyrektywy w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym. Ministerstwo jest odpowiedzialne za przygotowanie stanowiska rządu polskiego wobec tych dokumentów. Prace nad stanowiskiem przebiegały w oparciu o dotychczasową politykę rządu w przedmiocie opiniowanych zagadnień oraz bardzo szerokie konsultacje społeczne przeprowadzone przez resort kultury z udziałem ponad stu dwudziestu podmiotów, bo to jest bardzo duży zakres spraw i duża szeroka zmiana.

Obecnie projekt stanowiska rządu uzgadniamy z Ministerstwem Cyfryzacji. W piątek będzie to dokończone. Myślę, że stanowisko całego rządu będzie zaprezentowane na początku przyszłego roku. Za to opóźnienie przepraszam. Mogę natomiast powiedzieć, co my, jako Ministerstwo Kultury, będziemy sugerować, jakie treści w tym stanowisku będziemy sugerować całemu rządowi, jeżeli to jest interesujące.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Tak, bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiDN Jarosław Sellin:

Projekt dyrektywy ma na celu dwie duże rzeczy. Po pierwsze, ulepszenie oraz ujednolicenie przepisów dotyczących możliwości korzystania z utworów w badaniach, w edukacji, oraz na potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego przy wykorzystaniu środowiska cyfrowego. W tym zakresie zaproponowano cztery podpunkty. Po pierwsze, obligatoryjny wyjątek dotyczący eksploracji tekstów i danych przez instytucje badawcze. Po drugie, obligatoryjny wyjątek dotyczący korzystania w ramach cyfrowej i transgranicznej działalności edukacyjnej. Po trzecie, obligatoryjny wyjątek dotyczący wykonywania przez instytucje dziedzictwa kulturowego kopii utworów znajdujących się w ich zbiorach w celu ich zachowania i po czwarte – regulację dotyczącą korzystania przez instytucje kulturalne z utworów niedostępnych w handlu opartą na zasadach licencji udzielanych przez organizacje zbiorowego zarządzania.

W zakresie tych czterech podpunktów zaproponowane przez Komisję Europejską rozwiązania w znacznym stopniu zostały już wprowadzone do polskiego porządku prawnego w ramach tak zwanego dozwolonego użytku utworów. Inicjatywę wprowadzenia obowiązkowych dla państw członkowskich UE rozwiązań w tym zakresie należy ocenić pozytywnie. W toku dalszych negocjacji należy natomiast zwrócić uwagę, by szczegółowe postanowienia nie zaburzyły istniejących w Polsce rozwiązań poprzez zawężenie dozwolonego użytku bądź nadmierne jego rozszerzenie. Takie jest nasze stanowisko.

I wreszcie drugi duży cel to jest ukształtowanie zrównoważonego rynku w środowisku cyfrowym uwzględniającego interesy twórców oraz prasy. W tym zakresie zaproponowano: po pierwsze obowiązek zapewnienia przez państwa członkowskie współpracy dostawców treści online z uprawnionymi, między innymi w zakresie stosowania skutecznych środków umożliwiających zapobieganie dostępności pirackich treści. W tej części nasze stanowisko jest takie, że niezbędna jest współpraca pomiędzy dostawcami usług społeczeństwa informacyjnego a uprawnionymi w celu zapewnienia legalności udostępniania przez użytkowników utworów i przedmiotów praw pokrewnych w tych serwisach, jednak brak przesądzenia między innymi przypadków, w których znajdzie zastosowanie obowiązek współpracy oraz obowiązek uzyskania przez usługodawcę licencji na publiczne komunikowanie utworów w środowisku online, może pogłębić i tak już znaczną niepewność prawną, zarówno po stronie uprawnionych, jak i samych usługodawców.

Drugi podpunkt w tym dużym celu to przyznanie wydawcom odrębnego prawa pokrewnego w zakresie korzystania z ich publikacji prasowych w internecie oraz roszczenia o godziwą rekompensatę. Tutaj uważamy, że należy poprzeć wprowadzanie środków zapewniających ochronę praw przysługujących wydawcom, jednak z kilkoma bardzo istotnymi zastrzeżeniami. Ochrona nie powinna dotyczyć dzieł, które nie są objęte prawami autorskimi, tj. do których czas ochrony wygasł, do prostych informacji prasowych lub treści, które nie spełniają warunków, żeby być uznane za utwór. Dodatkowo zasadne jest objęcie prawa pokrewnego wszystkimi przypadkami dozwolonego użytku. Natomiast zaproponowany dwudziestoletni okres ochrony powinien ze względu chociażby na charakter publikacji internetowych naszym zdaniem powinien zostać skrócony.

Należy poprzeć również inicjatywę Komisji zmierzającą do umożliwienia wydawcom partycypowania w rekompensacie z tytułu dozwolonego użytku, jednak z zastrzeżeniem, że zbycie autorskich praw majątkowych przez twórcę na rzecz wydawcy nie ma wpływu na rekompensatę należną twórcy.

I wreszcie dwa ostanie podpunkty w tym dużym celu, czyli podpunkt trzeci - zobowiązanie producentów i wydawców do informowania twórców bądź wykonawców o zyskach z ich utworów oraz ustanowienia mechanizmu umożliwiającego uprawnionym korektę ustalonego w umowie wynagrodzenia na wypadek, gdyby okazało się ono niewspółmierne do zysków z eksploatacji. I podpunkt czwarty – obowiązek zapewnienia przez państwa członkowskie dostępu do bezstronnego organu w zakresie negocjowania warunków korzystania z treści online na platformach udostępnianych plików wideo. W przypadku tych dwóch podpunktów, które przez chwilą wymieniłem, uważamy, że nie należy się sprzeciwiać ich wprowadzeniu, należy natomiast wyrazić wątpliwość co do skali praktycznego zastosowania tych rozwiązań. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą tego dokumentu jest pani poseł Elżbieta Kruk. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, wniosek dotyczy dyrektywy PE i rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym. W grudniu 2015 r. Komisja Europejska opublikowała komunikat zatytułowany „W kierunku nowoczesnych, bardziej europejskich ram prawa autorskiego". Przedstawiono w nim wizję modernizacji unijnych przepisów dotyczących praw autorskich, ich dyrektywa ma być jednym ze środków służących rozwiązaniu konkretnych problemów zidentyfikowanych w tym komunikacie. Jak czytamy w uzasadnieniu do dyrektywy, rozwój technologii cyfrowych zmienił sposób, w jaki tworzy się, produkuje, dystrybuuje i eksploatuje utwory i inne przedmioty będące ochroną. Pojawiły się zarówno nowe sposoby korzystania, jak i nowe podmioty i nowe modele biznesowe. W otoczeniu cyfrowym coraz częściej mamy do czynienia z korzystaniem transgranicznym, a konsumenci mają nowe możliwości dostępu do treści chronionych prawem autorskim. Wyjątki i ograniczenia dotyczące praw autorskich i praw pokrewnych są zharmonizowane na szczeblu europejskim. Ponieważ pojawiły się nowe sposoby korzystania, o których wspomniano, nie jest pewne, czy odstępstwa te są nadal odpowiednie, by osiągnąć właściwą równowagę między prawami i interesami autorów i innych podmiotów a prawami i interesami użytkowników.

Zgodnie z opinią Biura Analiz Sejmowych projektowana dyrektywa nie budzi zastrzeżeń o charakterze systemowym, rozważenia wymaga usunięcie wad budzących wątpliwości odnośnie do poprawności legislacyjnej, wiele zapisów niesie ze sobą również potencjalne wątpliwości interpretacyjne. Niewątpliwie co do zasady należy poprzeć postulat modernizacji europejskich norm prawa autorskiego w zakresie związanym z eksploatacją utworów i przedmiotów praw pokrewnych przy wykorzystaniu technologii cyfrowych, oczekując oczywiście, że to poprawi transgraniczny dostęp do treści w ramach rynku wewnętrznego Unii oraz zapewni odpowiedni poziom ochrony uprawnionych, ale już zaproponowane w dyrektywie rozwiązania budzą wątpliwości. Jak słyszeliśmy, Rada Ministrów nie przekazała Sejmowi projektu stanowiska rządu na temat dokumentu. Poznaliśmy stanowisko Ministerstwa Kultury. Może szkoda, że nie mamy możliwości zapoznać się ze stanowiskiem instytucji współpracującej, czyli Ministerstwa Cyfryzacji. Wydaje się, że bardzo by to pomogło nam posłom w debacie i ocenie tego dokumentu.

Projekt dyrektywy był przedmiotem bardzo szerokich konsultacji społecznych, o czym wspominał pan minister Sellin. Wpłynęło bardzo wiele stanowisk. Podniesiono w nich zresztą kwestię bardzo krótkiego terminu konsultacji, ale wynikającego z czasu, w jakim te projekty przedstawiła Komisja Europejska. Projekt został przyjęty przez Komisję, jak już wspomniano, 14 września 2016 r. i tego dnia został przekazany Radzie i PE. Obecnie stanowi przedmiot prac tych instytucji. Biorący udział w konsultacjach społecznych uznali, że przedmiotem regulacji są kwestie o bardzo dużym znaczeniu i konsekwencjach. Podniesiono w nich bardzo wiele wątpliwości, wiele zapisów zostało negatywnie

ocenionych przez różne organizacje i podmioty. Może kilka najistotniejszych uwag. Na przykład w zakresie dozwolonego użytku wydaje się, że należy poprzeć inicjatywę zmierzającą do zapewnienia instytucjom badawczym, edukacyjnym oraz instytucjom kultury możliwość korzystania z utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych za pomocą narzędzi dostępnych dzięki rozwojowi nowych technologii. To jest określone w zapisach artykułów od 3 do 5 dyrektywy. Jednak trzeba zwrócić uwagę, że projektowane rozwiązania mogą doprowadzić do zawężenia istniejących w Polsce form dozwolonego użytku albo rozszerzyć go nadmiernie ze względu na konieczność ochrony słusznych interesów uprawnionych. I rzeczywiście w ramach konsultacji część podmiotów oceniła te propozycje niektórych rozwiązań negatywnie. Wydaje się też, że poprzeć należy rozwiązania umożliwiające korzystanie przez instytucje dziedzictwa kulturowego z utworów niedostępnych w obrocie handlowym, ale i tu pewne założenia należałoby przemyśleć. To są artykuły od 7 do 9. Także rozwiązania zmierzające do zapewnienia właściwej ochrony wydawców prasy w odniesieniu do cyfrowych sposobów korzystania z ich publikacji i przyznanie im prawa pokrewnego należy pozytywnie ocenić, ale przy takim założeniu, że prawo to nie będzie znacząco wykraczało poza uprawnienia przysługujące obecnie wydawcom w oparciu o nabyte przez nich prawa autorskie do materiałów prasowych, w szczególności nie powinno ono prowadzić do objęcia ochroną treści pozostających już w domenie publicznej. Ważny tu więc będzie zakres tych regulacji, zresztą szczegółowo odnosił się do przepisów z art. 11 i 12 pan minister Sellin.

Szereg podmiotów wykazało, że podobne rozwiązania potocznie zwane podatkiem od linków prowadzone w ostatnich latach w Niemczech i w Hiszpanii nie odniosły zamierzonego skutku. W przywołanych krajach, utworzenie nowego prawa pokrewnego miało wedle podmiotów biorących udział w konsultacjach negatywny wpływ na rynek wydawniczy w szczególności na małych i średnich wydawców, zakłóciło konkurencyjność, pogorszyło sytuacje rynkową wydawców, utrudniło dostęp do informacji, a także zwiększyło poziom niepewności prawnej dla przedsiębiorców oraz konsumentów. Użytkowników bardzo niepokoją te zapisy.

Tak więc niejasności i wątpliwości związanych z projektowanymi przepisami jest wiele. Konsultacje wykazały, że kwestia ta jest bardzo kontrowersyjna. Wśród opinii, na przykład w stanowisku związków przedsiębiorców i pracodawców czytamy: „Przedstawiony projekt zdaje się realizować głównie postulaty dużych, głównie niemieckich konglomeratów medialnych, zmierzające do ograniczenia konkurencji ze strony nowych graczy cyfrowych". Tak więc niewątpliwie konieczne jest kontynuowanie analiz odnośnie do konsekwencji wejścia w życie tych zapisów zaproponowanych rozwiązań, tak żeby zagwarantować właściwą równowagę między prawami, interesami autorów i innych podmiotów praw a prawami i interesami użytkowników, o czym już wspominałam. Niewątpliwie też będą tu konieczne z tego, co usłyszeliśmy od pana ministra Sellina, negocjacje rządu w zakresie zapisów szczegółowych dyrektywy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pan przewodniczący Trzaskowski.

Poseł Rafał Trzaskowski (PO):

Chcę zapytać o zakres dozwolonego użytku i różnice pomiędzy dyrektywą a stanem prawnym w Polsce. Byłbym też zainteresowany przede wszystkim poznaniem stanowiska ministra cyfryzacji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister odpowie?

Sekretarz stanu w MKiDN Jarosław Sellin:

Jeśli mogę, to poproszę pana dyrektora Departamentu Własności Intelektualnej i Mediów w MKiDN Karola Kościńskiego o udzielenie odpowiedzi na to pytanie.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Własności Intelektualnej i Mediów MKiDN Karol Kościński:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, co do zasady propozycja unijna jest de facto tym, co my już w prawie autorskim dotyczącym dozwolonego użytku mamy. Chodzi o to, że wprowadza wyjątki o charakterze obligatoryjnym. Dotychczas wyjątki na poziomie europejskim były fakultatywne, a więc państwo członkowskie mogło je implementować lub nie. Chodzi też o to, że ich obligatoryjny charakter sprawia, że zagwarantowany będzie ponadgraniczny skutek tych regulacji, czyli wyjątki będą wyglądały tak samo we wszystkich porządkach prawnych państw członkowskich. Pozwoli to na realizację projektów ponadgranicznych bez obawy o to, że poziom niepewności prawnej jest większy.

Co do zasady popieramy propozycję Komisji w zakresie wyjątku edukacyjnego. Po nowelizacji, która była w poprzednim roku, weszła w życie we wrześniu 2015 r., ten zakres wyjątku edukacyjnego pozwala też w Polsce na korzystanie z cyfrowych kopii utworów przez instytucje edukacyjne w szeroki sposób, o ile korzystają one w zakresie zamkniętych sieci internetowych, z których mogą korzystać uczący się i nauczający w tych instytucjach. Podobnie szeroki zakres dozwolonego użytku w Polsce mamy w przypadku digitalizacji zasobów dóbr kultury, które są w zasobach instytucji kultury. Również te podmioty mają prawo do tworzenia kopii cyfrowych utworów w celu ich zachowania i to zawiera również propozycja unijna.

Jedynym elementem nowym w propozycji unijnej, który w polskim prawie nie jest odzwierciedlony, jest tak zwany wyjątek dotyczący *Text and Data Mining*. To jest procedura badawcza, która polega na zebraniu dużej ilości danych i w ramach tych danych mogą też być zbierane utwory, a następnie poddaniu ich analizie matematycznej. Jako przykład mogę podać sytuację, która miała miejsce w Danii, kiedy duński instytut badający językoznawstwo postanowił zebrać tweety Duńczyków po to, żeby wykazać, jakie są różnice w języku duńskim w różnych regionach kraju, co miało wynikać z dogłębnej analizy matematycznej.

Element prawno-autorski pojawia się tu tylko wtedy, gdy w ramach zebranej grupy danych są też utwory. Wyjątek pozwala podmiotom i instytucjom badawczym na zwielokrotnianie tego typu treści, aby potem mogły je wykorzystać w swojej działalności badawczej. W projekcie stanowiska rządu przedstawionym przez Ministra Kultury jest zastrzeżenie, że konieczne jest doprecyzowanie zakresu tego wyjątku w stosunku do wyjątku dotyczącego badań naukowych, który również pozwala już na to, na co pozwala instytucjom badawczym wyjątek dotyczący *Text and Data Mining*. Jest pytanie, jak te dwa wyjątki mają się do siebie.

Tyle propozycji jest ujętych w ramach propozycji unijnej i w ramach odnoszącego się do niej stanowiska rządu. Dążymy do tego, aby zakres propozycji unijnej ani nie zawężał zakresu dozwolonego użytku, który mamy obecnie, ani go nadmiernie nie rozszerzał. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń, wobec tego chciałabym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozparzyła w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu dokument o sygnaturze COM(2016) 593 wersja ostateczna. Komisja powróci do dyskusji nad dokumentem po otrzymaniu projektu stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych (COM(2016) 594 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany przez pana Jarosława Sellina, sekretarza stanu w MKiDN. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w MKiDN Jarosław Sellin:

Dziękuję bardzo. Tutaj stanowisko rządu jest i pani przewodnicząca otrzymała to stanowisko, tak? Rozporządzenie, o którym teraz mówimy, ma na celu zwiększenie ponad-

granicznej dostępności programów telewizyjnych i radiowych na terytorium państw członkowskich UE. Po pierwsze, regulacją objęte zostaną dodatkowe usługi internetowe, towarzyszące nadawanym programom oraz niektóre usługi reemisji. Zwiększenie dostępności ma nastąpić dzięki wprowadzeniu ułatwień w nabywaniu licencji poprzez przyjęcie fikcji, że świadczenie usług będzie mieć miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym znajduje się główne przedsiębiorstwo nadawcy, czyli tak zwana zasada państwa pochodzenia. Po drugie, wprowadzone zostanie obowiązkowe pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania w odniesieniu do umów na reemisję.

W stanowisku rządu uznaliśmy, że należy co do zasady poprzeć zaproponowane w projekcie rozwiązania, mając jednak na względzie, żeby nie przyczyniły się one do powiększania problemu forum shoppingu, czyli łatwa zmiana lokalizacji nadawcy poszukującego ze szkodą dla uprawnionych do godnej jurysdykcji i omijania krajowych regulacji dotyczących prawa autorskiego. Na tym to zjawisko forum shoppingu polega.

Wskazane jest także doprecyzowanie niektórych rozwiązań, jak na przykład przesądzenie, co ma w praktyce stanowić treść objętą zasadą państwa pochodzenia oraz jak na jej tle kształtować się będzie zasada swobody umów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Joanna Lichocka. Bardzo proszę, pani poseł, o zabranie głosu.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Zajmujemy się projektem rozporządzenia PE i Rady, który ma ustanowić generalną zasadę dotyczącą praw autorskich za transmisje, retransmisje, dodatkowego przekazu dla instytucji telewizyjnych i radiowych. To jest dosyć wąska przestrzeń, którą reguluje to rozporządzenie. Ma ono być związane z krajem pochodzenia przedsiębiorstwa telewizyjnego. Tam ma być regulowany ten obowiązek wynikający z prawa autorskiego.

To rozporządzenie wprowadza między innymi definicję tego, co rozumie pod hasłami: usługa online, dodatkowa usługa online i retransmisja. Te definicje brzmią tak: „Dodatkowa usługa online oznacza usługę online polegającą na przekazywaniu do odbioru publicznego przez organizację radiową lub telewizyjną lub pod jej kontrolą i na jej odpowiedzialność programów radiowych lub telewizyjnych równocześnie z ich emisją przez organizację radiową lub telewizyjną, lub w określonym czasie po ich nadaniu przez tę organizację, oraz na przekazywaniu wszelkich materiałów dodatkowych w stosunku do emisji, wyprodukowanych przez tę organizację radiową lub telewizyjną, lub dla tej organizacji". Oznacza to, że nie jest to odrębna produkcja online, odrębny przekaz. On musi być związany z tym przekazem, który instytucje radiowe czy telewizyjne emitują droga tradycyjną. Mogą być rozszerzonym kontentem, ale musi być związny z tym, co jest tradycyjną, nie online, drogą.

Retransmisja jest czymś oczywiście podobnym. Oznacza równoczesną, niezmienioną i pełną retransmisję, inną niż retransmisja drogą kablową zdefiniowana w dyrektywie 93/83/EWG i inną niż retransmisja dokonywana w ramach usługi dostępu do internetu zdefiniowana w rozporządzeniu PE i Rady z 2015 r., przeznaczoną do publicznego odbioru pierwotnej transmisji z innego państwa członkowskiego programów telewizyjnych lub radiowych przeznaczonych do odbioru publicznego, dokonaną przewodowo lub bezprzewodowo, w tym drogą przekazu satelitarnego, lecz z wyłączeniem transmisji online, pod warunkiem, że takiej retransmisji dokonuje strona inna niż organizacja radiowa lub telewizyjna, która przeprowadziła pierwotną transmisję lub pod której kontrolą i na której odpowiedzialność taka transmisja została przeprowadzona.

Celem tej dyrektywy jest oczywiście zwiększenie transgranicznej możliwości przekazywania programów, produkcji telewizyjnych czy radiowych drogą online. W polskim prawie zastosowanie tego rozporządzenia będzie wymagało uregulowania ustawowego, bo nie mamy w tej chwili odpowiedniego ustawodawstwa regulującego cyfrową online zasadę. Mam wrażenie, że to budzi pewien kłopot, o którym mówił przedstawiciel Ministra Kultury, mianowicie taki, że to związanie wyłącznie z krajem pochodzenia, tam gdzie organizacja radiowa czy telewizyjna ma swoją główną siedzibę, w momencie, kiedy

ta siedziba zmienia swoje miejsce, to może to być ze szkodą dla zagwarantowania roszczeń z tytułu tantiem i praw autorskich dla małych, lokalnych nadawców czy producentów, z których kontentu korzystałyby te duże organizacje. Jak to rozwiązać dokładnie, tego nie wiem. Jakie konkretne uściślenia trzeba by podjąć. Mam nadzieję, że MKiDN będzie miało odpowiednie propozycje. Zastosowanie tego rozporządzenia nie zmienia systemowo niczego, ale wymaga działań ustawodawczych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń, wobec tego chciałabym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu dokument o sygnaturze COM(2016) 594 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Reginów: Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego (COM(2016) 587 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana Karola Okońskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Cyfryzacji. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Karol Okoński:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, te dwa komunikaty, teraz pierwszy, za chwilę kolejny, dotyczą obszaru telekomunikacji i tworzenia pewnych zasad, które miałyby wpływać na konkurencyjny jednolity rynek cyfrowy w Europie. Tutaj Komisja Europejska stawia sobie w ramach tego komunikatu tak zwany *Gigabit Society*, cele strategiczne i cel pośrednio 2020. Cele strategiczne na 2025 r. to jest gigabitowy dostęp do internetu dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, czyli mówimy o takich miejscach jak szkoły, węzły transportowe i inne obszary świadczenia usług publicznych. Drugi cel strategiczny – niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich, na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych. Trzeci cel strategiczny to to, żeby wszystkie gospodarstwa w Europie, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, miały dostęp do internetu o prędkości łącza wynoszącej co najmniej 100 Mbit/s.

Natomiast jako cel pośredni w ramach komunikatu na 2020 r. Komisja przedstawiła zapewnienie łączności 5G jako w pełni rozwiniętej usługi komercyjnej w co najmniej jednym głównym mieście w każdym z państw członkowskich, co miałoby być poprzedzone wprowadzeniem sieci 5G na rynek w 2018 r.

Ten komunikat, oprócz postawienia sobie celów strategicznych, mówi też o planie działań w zakresie rozwoju łączności 5G i przedstawia propozycję dyrektyw w sprawie dyrektywy w sprawie ustanowienia europejskiego kodeksu łączności elektronicznej, projektu rozporządzenia zmieniającego role BEREC, czyli organu europejskich regulatorów łączności elektronicznej, projektu rozporządzenia, które propaguje łączność internetową w społecznościach lokalnych. Tak, że to jest ten cały pakiet, zwany - pakiet telekomunikacyjny, czego właśnie dotyczy ten komunikat.

Jeśli chodzi o główne tezy, które są postawione w tym komunikacie, to w obszarze dostosowania regulacji mówimy o tym, żeby nowy europejski kodeks łączności elektronicznej uwzględniał dostęp do łącza o bardzo dużej przepustowości oraz jego rozpowszechnienie jako podstawowy cel regulacyjny, który będzie wspierał konkurencyjność rynku europejskiego w tym obszarze. Proponowane zapisy kodeksu, jeśli chodzi o dostęp do internetu, ustanawiają z tego usługę powszechną. Są też proponowane pewne skuteczniejsze rozwiązania w obszarze unijnego systemu regulatorów łączności elektronicznej po to, żeby wdrożyć wspólne ramy regulacyjne dla rozwoju rynku europejskiego jako jednolitego.

W obszarze sieci 5G jest w tym komunikacie postulat, żeby państwa członkowskie wspierały się wzajemnie i współdziałały, aby zapewnić skuteczną realizację tego planu, również w obszarze wsparcia publicznego w postaci dotacji instrumentów finansowych w obszarze WiFi dla Europy, co było jednym z podcelów tego komunikatu. Jest też deklaracja utworzenia systemu bonów na publiczną sieć WiFi po to, żeby organy publiczne mogły oferować bezpłatny bezprzewodowy dostęp w ośrodkach życia społecznego. To, co musi się stać równocześnie z wdrażaniem komunikatu, to aktualizacja krajowych planów szerokopasmowych. W horyzoncie roku 2025 MC planuje aktualizację narodowego planu szerokopasmowego w pierwszej połowie 2017 r., z uwzględnieniem również aktualizacji niezbędnych środków do realizacji tego celu.

Co do stanowiska rządu do tego komunikatu, to rząd odnosi się pozytywnie do tej inicjatywy Komisji Europejskiej i do tych ambitnych celów wyznaczonych do 2025 r. Podtrzymuje również znaczenie tej inicjatywy. Zgadza się z diagnozą, że są to niezbędne czynności, wychodzące naprzeciw wzrastającemu popytowi na wysokie szybkości transmisji danych. Rząd wskazuje też, że na to, że ten kalendarz może być trochę zbyt ambitny, w tym znaczeniu, że są wymagane pewne czynności jeszcze wcześniej, zanim zostanie upowszechniona usługa 5G jako komercyjna, związana z zapewnieniem odpowiedniego bezpieczeństwa i odporności tej sieci. Zwraca też uwagę, że te ambitne plany będą wymagały uruchomienia dodatkowych środków europejskich na modernizację infrastruktury, przeznaczonych szczególnie dla państw takich jak Polska, w których te inwestycje będą większe niż w krajach rozwiniętych. To by było na tyle.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą tego dokumentu jest pan poseł Cezary Tomczyk. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Cezary Tomczyk (PO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, głos pana ministra był bardzo rzeczowy, krótki, żołnierski i ja się do tego dołączam. Dodam tylko, że aby pomóc urzeczywistnić te wizje, w komunikacie zaproponowano szereg inicjatyw służących tworzeniu odpowiednich warunków dla niezbędnych inwestycji, które mają być realizowane głównie przez rynek. Uważam, że to jest warte wspomnienia. Warto też dodać, że we wspomnianym kodeksie uwzględniono między innymi dostęp do łączy o bardzo dużej przepustowości oraz ich rozpowszechnianie jako jeden z celów regulacyjnych. Znalazło się tam między innymi zapewnienie słabszym użytkownikom końcowym prawa do zawarcia umowy na przystępne cenowo usługi łączności i utworzenie skuteczniejszego unijnego systemu regulatorów łączności elektronicznej w celu zapewnienia spójnego wdrażania ram regulacyjnych z korzyścią dla rozwoju rynku wewnętrznego. Mimo, że część z tych zdań brzmi jak nowomowa, to jednak cele są ważne. Życzyłbym sobie, żeby w 2025 r. te cele zostały osiągnięte. Wydaje się, że założenia są na poziomie, który jest możliwy do osiągnięcia. Dodam jeszcze, reasumując omawianą strategię Komisji zawartą w komunikacie, że wydaje się, że jej założenia nie tylko są oparte na realistycznej diagnozie, ale są też konieczne do zapewnienia Europie konkurencyjności we współczesnym świecie w zakresie jednolitego rynku cyfrowego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. W takim razie, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2016) 687 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Sieć 5G dla Europy: plan działania (COM(2016) 588 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez

pana ministra Karola Okońskiego, podsekretarza stanu w MC. Bardzo proszę o zabranie głosu, panie ministrze, i przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MC Karol Okoński:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, ten komunikat jest poniekąd zapowiadany w komunikacie, który omówiłem wcześniej. Ten komunikat odnosi się specyficznie do sieci 5G, która wiemy, że ma szansę być rewolucją w obszarze nowych technologii i nowych modeli biznesowych. Tutaj jest faktycznie ważne, żeby te działania skoordynować i Komisja w tym komunikacie podkreśla przede wszystkim tę koordynację, żeby państwa europejskie współdziałały pod egidą Komisji Europejskiej, po to, żeby zapewnić odpowiedni rozwój inwestycji w sieci 5G i stworzyć cały nowy innowacyjny system po to, żeby zwiększyć konkurencyjność Europy i dzięki temu zapewnić społeczeństwu konkretne korzyści.

W ramach tych działań Komisja przewiduje synchronizację programów i priorytetów pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie skoordynowanego rozmieszczenia sieci 5G we wszystkich państwach członkowskich, z tym celem, o którym wcześniej wspominałem, żeby wprowadzić już tę sieć do użycia w 2018 r., a na szeroką komercyjną skalę - najpóźniej do 2020 r. Te działania Komisji Europejskiej wpisują się generalnie w intensywne prace badawcze dotyczące sieci 5G, które trwają na całym świecie. I to, co już jest sygnalizowane, to jest to, że ważne jest, aby wdrażając te rozwiązania, uniknąć jakichś niekompatybilności standardów w obszarze sieci 5G, bo brak koordynacji pomiędzy poszczególnymi krajami mógłby doprowadzić do tego, żeby wprowadzić pewne ryzyko fragmentacji w zakresie dostępności widma i transgranicznej ciągłości usług pomiędzy poszczególnymi krajami, na przykład jeśli chodzi o obszar zastosowania dla tak zwanych autonomicznych czy połączonych pojazdów.

Komisja w ramach tego komunikatu zakreśla osiem działań. Może wymienię trzy z nich, które mają prowadzić do odpowiedniego rozwoju rynku. To jest na przykład wsparcie wczesnego rozmieszczenia sieci w dużych obszarach miejskich oraz wzdłuż głównych szlaków transportowych do roku 2025, propagowanie ogólnoeuropejskich wielostronnych testów z udziałem zainteresowanych stron, między innymi jako katalizatora, który przekształca innowacje technologiczne w pewne gotowe rozwiązania biznesowe, i analiza możliwości uruchomienia funduszu typu Venture Capital, wykorzystującego zarówno środki prywatne, jak i publiczne do tego, by wspierać innowacje oparte o sieć 5G.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu odnośnie do tego komunikatu, to jest ono pozytywne. Rząd popiera inicjatywy Komisji Europejskiej w tym obszarze. Osiem działań wymienionych w komunikacie, wskazanych przez Komisję Europejską, oceniamy jako odpowiednie dla osiągnięcia tych ambitnych celów. Tak jak wspomniałem, jedyne zastrzeżenie może tutaj budzić zaproponowany kalendarz działań, ponieważ jest wiele czynności, które muszą być wykonane, zanim zostanie uruchomiona sieć 5G, najpierw w wymiarze niekomercyjnym, potem w komercyjnym. Uważamy, że wymaga to specjalnej uwagi i koordynacji między państwami, natomiast postawienie sobie tak ambitnego celu uważamy za potrzebne. Wymaga to jedynie sfinalizowania pewnych prac prowadzonych równolegle do tych, o których mówi Komisja Europejska, czyli sfinalizowania uzgodnień transgranicznych dotyczących pasma 700 MHz pomiędzy krajami, ponieważ synchronizacja widma będzie potrzebna, żeby zapewnić odpowiednią przestrzeń do rozwoju sieci 5G.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Sylwester Chruszcz. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Sylwester Chruszcz (Kukiz15):

Dziękuję, pani przewodnicząca, panie ministrze, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, właściwie moje sprawozdanie w stu procentach pokrywa się z tym, co powiedział pan minister, który podkreślił wagę i skalę tego projektu. To, że daje to Europie w całości wymiar konkurencyjny, bezwzględnie potrzebny do rozwoju nowych technologii, rozwoju rynku pracy, bezpieczeństwa. To, co dla mnie jest tu szczególnie wyróżniające się, dopowiadając do tego, co powiedział pan minister, to to, że mówi się tu o wirtualizacji oprogramowania, które też poszerzy wszechstronność systemu sieci 5G. Podkreślam, że

mówimy o roku 2018, a potem 2020, kiedy nastąpi pełne komercyjne uruchomienie usług 5G w Europie. Oczywiście do tego też jest potrzebna koordynacja działań na poziomie państwowym, naukowym. Trzeba dopilnować częstotliwości, zakresów programowych, badawczych i na pewno też się zgadzam, że ten projekt jest potrzebny dla całej Europy, a także dla naszego kraju. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2016) 588 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

Przechodzimy do pkt VI, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia w odniesieniu do Ukrainy tymczasowych autonomicznych środków handlowych uzupełniających koncesje handlowe dostępne na mocy układu o stowarzyszeniu (COM(2016) 631 wersja ostateczna). Rząd jest reprezentowany przez panią minister Jadwigę Emilewicz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju. Zanim oddam głos pani minister, muszę stwierdzić, że w odniesieniu do tego dokumentu również do tej pory nie wpłynął do Komisji projekt stanowiska rządu. Ustawowy termin na przekazanie Komisji stanowiska minął 13 października. Proszę panią minister o wytłumaczenie przyczyn tego i przedstawienie stanowiska. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Jadwiga Emilewicz:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, istotnie, tak jak zauważyła pani przewodnicząca, rzeczywiście nie ma jeszcze uzgodnionego stanowiska rządu, ponieważ materia tego dokumentu jest tak istotna dla polskiej gospodarki, że nie jest to wynik zaniechania w pracach rządu, ale długoterminowych dyskusji i rozmów po to, aby ustalić szczegółowe konsekwencje i wpływ na polską gospodarkę pozytywnej rekomendacji dla tego rozporządzenia. Stąd brak jednolitego stanowiska. Jeśli pani przewodnicząca wyrazi zainteresowanie i Komisja się na to zgodzi, jestem gotowa przedstawić zakres rozporządzenia oraz punkty trudne, które wymagają decyzji po stronie rządu.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MR Jadwiga Emilewicz:

Celem tej regulacji jest przyznanie przez UE dodatkowych preferencji na okres trzech lat. Ma to pomóc w wyjściu z trudnej powojennej sytuacji Ukrainie, spotęgowanej także ruchami separatystycznymi na wschodzie tego kraju. Na czym ma polegać pomoc? Po pierwsze, na obniżeniu ceł na wybrane towary przemysłowe oraz ustanowieniu dodatkowych kontyngentów taryfowych z zerową stawką celną na wybrane towary rolne. W tej chwili to właśnie ten punkt jest przedmiotem szczególnej troski i analizy, jaką podejmuje polski rząd, problem szczególnego traktowania celnego.

Problem w związku z tym, jaki to stanowi dla polskiej gospodarki, to jest dobór towarów, których import dla Polski jest szczególnie wrażliwy. Mamy takie dwa szczególne obszary. Pierwszy to zboża, czyli pszenica, kukurydza i jęczmień oraz pomidory przetworzone. O ile w przypadku tych pierwszych Polska byłaby krajem właściwie, jak widzimy, tranzytowym, gdzie nie miałoby to bardzo dużego wpływu na nasz rynek, o tyle w przypadku drugiej grupy, czyli pomidorów przetworzonych, to ma istotny wpływ na kształtowanie się czy też możliwość do kształtowania się presji cenowej, jaka może wystąpić na polskim rynku.

Dodatkowym elementem, który ma również wpływ na podejmowane przez nas decyzje, i to też jest istotne, to to, że Ukraina pod koniec ubiegłego roku podjęła decyzje związane z zakazem eksportu surowca drewna okrągłego. Mówimy o dębie. Wpłynęło to bardzo istotnie na cenę tego surowca w Polsce. Projektowane jest wprowadzenie zakazu eksportu surowca okrągłego również w zakresie sosny i świerka od początku przyszłego

roku, co również będzie miało wpływ na kształtowanie się cen na polskim rynku, biorąc pod uwagę ilość importowanego surowca z Ukrainy do Polski i niezaspokojenie potrzeb tego segmentu ze źródeł krajowych. Mówię o tym elemencie dlatego, że to utrudnia podjęcie decyzji o wyrażeniu zgody na dodatkowy import na preferencyjnych zasadach z Ukrainy na teren UE.

Dyskusje, które prowadzimy, tak jak mówię, ich celem jest wypracowanie spójnego stanowiska, które będzie oparte na szczegółowej analizie wpływu na polski rynek. Wspieramy i popieramy działania niepodległościowe utrzymujące starania rządu ukraińskiego dla utrzymania suwerenności, to jest oczywista busola, jaką kieruje się polski rząd. Niemniej jednak wpływ, jaki może wywrzeć na polski rynek wprowadzenie tego rozporządzenia, jest przedmiotem pogłębionej analizy, biorąc pod uwagę również bilans handlowy, jaki mamy z Ukrainą. Stąd pragnę zapewnić, że Komisja otrzyma nasze stanowisko jak najszybciej, niezwłocznie po jego ustaleniu i wypracowaniu. Niemniej jednak prosimy o wyrozumiałość i zrozumienie dla tych przedłużających się prac po stronie rządu.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Grzegorz Janik. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Grzegorz Janik (PiS):

Witam serdecznie, pani przewodnicząca, pani minister, Wysoka Komisjo, rzeczywiście zgadzam się, że to jest bardzo istotne dla rządu, dla Polski, zgadzamy się również z tym, że trzeba pomóc Ukrainie w tej trudnej sytuacji. Wiem, że to leży również w naszym interesie. Z większością się zgadzam. Jedynie co do rynku rolnego mam wątpliwości. Pani minister powiedziała, że owies, pszenica, kukurydza, jęczmień raczej będą tranzytem. Czy są jakieś analizy, bo wiadomo, że jak oni przewiozą to zboże, to łatwiej je sprzedać zaraz w Polsce, niż zawieźć do Francji czy do Niemiec. Czy jest zrobiona jakaś analiza tego rynku i czy jest różnica cen zbóż na przykład w zachodniej Europie, we Francji, w Niemczech, a w Polsce? Bo jeżeli ta cena będzie zbliżona, a dojdą koszty transportu, to wtedy to na pewno zostanie sprzedane w Polsce. I wtedy będzie to miało duże negatywne skutki co do rynku rolnego w Polsce. Bo wtedy ceny zbóż na pewno spadną. Zresztą sama pani powiedziała – jeżeli nie ma drewna, to cena idzie do góry, a jeżeli zboża będzie za dużo, to cena pójdzie na dół. Bedzie to miało niekorzystny wpływ na polskie rolnictwo. Oczywiście to samo jest z przetworzonymi pomidorami. Ale myślę, że tu jest bardzo ważna sytuacja ze zbożami. Czy państwo mają, czy już to kiedyś było robione, gdzie te zboża mają być sprzedawane i skąd pewność, jak pani mówi, że Polska będzie tylko krajem tranzytowym. Bo ja akurat co do tego miałbym wątpliwości. Gdyby mi pani mogła powiedzieć, to prosiłbym o tę cenę, bo nie znam ceny zboża w Polsce i we Francji. Czy one są zbliżone, czy różne?

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi za bardzo trafne pytania. Bardzo proszę panią minister o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MR Jadwiga Emilewicz:

Tak jak powiedziałam, tłumacząc stanowisko rządu, powiedziałam „prawdopodobnie" i dlatego nie mamy pełnego stanowiska rządu, ponieważ ta analiza nie jest jeszcze pogłębiona na tyle, by móc państwu podać wiarygodne dane. Rzeczywiście z dużą pewnością w stanowisku, które przedstawiłam, dotyczącym importu zbóż z Ukrainy na rynek europejski, bilans handlowy z 2015 r. pokazuje, że głównym kierunkiem były przede wszystkim Niemcy. Bo różnica w cenie między Niemcami a Ukrainą jest na tyle korzystna, że nie rejestrowaliśmy wpływu tego towaru do Polski. Stąd wydaje się, że różnica w cenie między Ukrainą a Polską nie jest na tyle atrakcyjna, aby ten towar się znalazł na rynku polskim, tak jak to jest we wspomnianym wcześniej drewnie czy na pewno w pomidorach.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy w ramach dyskusji jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Poseł Grzegorz Janik (PiS):

Ja tylko chciałem podziękować, bo rzeczywiście przemawia do nas argument, że różnica między ceną w Niemczech i w Polsce jest na tyle duże, że można domniemać, że to zboże jednak pojedzie poza granice Polski. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń, wobec tego chciałabym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu dokument o sygnaturze COM(2016) 631 wersja ostateczna. Komisja powróci do dyskusji nad dokumentem po otrzymaniu projektu stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI.

Przechodzimy do pkt VII, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Przyspieszenie przechodzenia Europy na gospodarkę niskoemisyjną. Komunikat towarzyszący środkom w ramach strategii ramowej unii energetycznej: wnioskowi ustawodawczemu w sprawie rocznych wiążących ograniczeń emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie w latach 2021-2030, wnioskowi ustawodawczemu w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych z użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 oraz komunikatowi w sprawie europejskiej strategii na rzecz mobilności niskoemisyjnej (COM(2016) 500 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez panią minister Jadwigę Emilewicz, podsekretarz stanu w MR. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MR Jadwiga Emilewicz:

Pani przewodnicząca, panie i panowie posłowie, komunikat, o którym mówimy, to jest komunikat towarzyszący środkom w ramach strategii ramowej unii energetycznej. Komunikat wskazuje na horyzontalne ujęcie działań w obszarze niskoemisyjnym, wykraczającym poza narzędzia wykorzystywane w polityce klimatyczno-energetycznej.

Stanowisko rządu zostało opracowane przez MR we współpracy z Ministerstwem Środowiska, Ministerstwem Energii, Ministerstwem Infrastruktury i Budownictwa oraz Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 13 października br. W stanowisku tym przede wszystkim zwracamy uwagę na zasadność opracowania takiego planu działań, który umożliwi transformację modelu gospodarczego na taki, który zapewniałby wysoka konkurencyjność w skali globalnej i w dłuższej perspektywie umożliwi czerpanie korzyści z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną o obiegu zamkniętym. Jednocześnie zwracamy uwagę na to, że transformacja powinna być dostosowana do możliwości technologicznych, finansowych i ekonomicznych wszystkich państw członkowskich. Podkreślamy, że rola Komisji Europejskiej powinna polegać przede wszystkim na wsparciu państw członkowskich w przejściu do takiego modelu, jak mówiłam na początku, widząc sensowność i celowość tego modelu w długoterminowej perspektywie.

Podstawą polskiego stanowiska jest przekonanie o konieczności utrzymania rozwoju przemysłu, nie tylko w kraju, ale także całego obszaru UE, dlatego na terenie UE trzeba stworzyć mechanizmy realnie sprzyjające tak zwanej ucieczce emisji czyli przenoszeniu przemysłu wysokoemisyjnego dziś do krajów o niższych normach środowiskowych. Stworzenie takiego skutecznego mechanizmu jest naszą troską, na co zwracamy uwagę w komunikacie.

Również przyjęcie szczególnych mechanizmów kompensujących, które będą chroniły wysokoprzetwórczy wartościowy przemysł narażony na tak zwany *carbon leakage*.

Zdaniem rządu UE ma potencjał do tego, aby przekształcić wyzwania związane ze zmianą klimatu, w szansę. Widzimy to również w kontekście polskiej gospodarki. Podkreślamy również aprobatywnie stanowisk Komisji Europejskiej, gdzie wskazuje się konieczność osiągnięcia lepszych wyników we wprowadzaniu innowacji na rynek i zapewnieniu ich komercyjnego sukcesu.

Na poziome krajowym zauważamy, że dotychczasowy wieloletni brak jasno sprecyzowanej wizji transformacji do gospodarki niskoemisyjnej stanowi podstawowe źródło niepewności dla wszelkich gałęzi przemysłu w Polsce i dla polityki inwestycyjnej. Brak jest jasnej busoli, w jaką stronę Polska chce się rozwijać, brak wytyczenia wieloletniego planu jest z całą pewnością ograniczający i generuje znaczące koszty gospodarcze przy jednoczesnym trwaniu przy tym modelu, przy utrzymywaniu status quo. Stąd konieczne wskazanie na opracowanie szczegółowego planu transformacji do modelu gospodarki niskoemisyjnej o obiegu zamkniętym.

Jednocześnie jesteśmy przekonani, że celem takiej transformacji jest nie tylko transformacja sama w sobie, ale, tak jak mówiłam wcześniej, utrzymanie czy też wzmocnienie konkurencyjności polskiej gospodarki w całym większym organizmie, jakim jest UE, przy uwzględnieniu stopnia rozwoju i dostosowania takich środków kompensacyjnych, które pomogą w sposób łagodny tę transformację przejść. W stanowisku podkreślamy również to, jak dziś ujemnie rentowne jest wytwarzanie energii elektrycznej w Polsce. Zdając sobie sprawę, że przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym będzie się wiązało z kosztami, w strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju w obszarze Rozwój Zrównoważony Terytorialnie jako projekt strategiczny przewidziano do przygotowania i realizacji do 2020 r. program dla Śląska, który pomoże Śląskowi przejść tę transformację jak najsprawniej, dając tam jednocześnie podstawy do budowy nowych gałęzi technologicznych i przemysłowych. To ma być wizja, która daje nie tylko instrumenty kompensacyjne, ale podstawy do budowy nowej wizji dla Śląska.

Zakładamy, że w długim okresie w wyniku szybkiego postępu technologicznego transformacja powinna skutkować istotnym zmniejszeniem zależności od paliw kopalnych i wyraźnej modyfikacji zcentralizowanego systemu energetycznego. Dodatkowo gospodarka niskoemisyjna będzie się opierać w dużo większym stopniu na popytowej stronie energetyki, między innymi poprzez zapewnienie odbiorcom dostępu do informacji, stworzenie elastycznego modelu zarządzania popytem i dostawami energii elektrycznej oraz zachęt do własnej działalności w zakresie wytwarzania energii.

Zdajemy sobie sprawę i zapisujemy to w komunikacie, jak poważne jest to wyzwanie dla polskiej gospodarki, w szczególności dla państwowego sektora przemysłu górniczego, energetyki i wielkiej chemii. Niemniej jednak jesteśmy przekonani, że postawienie sobie takich wyzwań i takich celów pozwoli także tym przemysłom stać się bardziej konkurencyjnymi. Zakładamy, że w wyniku tej transformacji w przyszłości w Polsce pojawią się coraz bardziej wartościowe miejsca pracy. W interesie Polski, i to też sformułowaliśmy w komunikacie, jest to, aby przejście do gospodarki niskoemisyjnej o obiegu zamkniętym było traktowane jako szansa, a nie jako zagrożenie. Staramy się pokazać jasno, że nie jesteśmy zainteresowani utrzymaniem status quo, ale jesteśmy za dynamiczną transformacją przemysłową, przy utrzymaniu istotnych środków kompensujących w czasie jej trwania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję pani minister. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Łukasz Zbonikowski. Bardzo proszę.

Poseł Łukasz Zbonikowski (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, komunikat ten poświęcony jest realizacji europejskiej strategii przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną. Dokument prezentuje szeroki kontekst nowych inicjatyw w dziedzinie polityki klimatycznej, proponowanej przez Komisję Europejską. Celem komunikatu jest usystematyzowanie poszczególnych działań UE w dziedzinie klimatu i energii oraz przedstawienie ich jako elementu wspólnej wizji transformacji europejskiej gospodarki.

Komunikat jest dokumentem analitycznym. Sam w sobie nie powoduje konieczności podejmowania działań legislacyjnych na poziomie krajowym. Towarzyszy on jednak wnioskom legislacyjnym o dużym znaczeniu praktycznym. Zaproponowane w nich nowe zobowiązania i nowe instrumenty polityki klimatyczno-energetycznej mogą mieć istotne znaczenie dla funkcjonowania całej gospodarki, ale zwłaszcza dla sektorów nieobjętych

handlem emisjami, czyli transportu, budownictwa, rolnictwa, gospodarki odpadami użytkowania gruntów i leśnictwa.

Rada Ministrów w swojej informacji na temat komunikatu Komisji deklaruje, że dostrzega i popiera potrzebę opracowania planu działań na rzecz budowy gospodarki niskoemisyjnej. Wskazuje słusznie odpowiedzialnie, że transformacja gospodarcza poszczególnych państw członkowskich musi się odbywać w tempie dostosowanym do ich możliwości technologicznych, finansowych i ekonomicznych. Można też dodać – zasobów surowcowych. Rząd podkreśla też konieczność zachowania solidarności i sprawiedliwego podziału obciążeń między krajami członkowskimi, uznając celowość przedstawianej przez Komisję koncepcji. Rada Ministrów deklaruje, że Polska będzie aktywnie współtworzyć długookresową wizję UE dotyczącą gospodarki niskoemisyjnej. Tu też jest słuszna i racjonalna uwaga wskazująca, że nie można się kurczowo trzymać starych technologii ze względu na to, że zostalibyśmy gospodarczo w tyle i te koszty z czasem są coraz większe dla gospodarki. Wydaje się więc, że informacja Rady Ministrów nie budzi zastrzeżeń i komunikat warto poprzeć. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać glos? Nie widzę. Myślę, że w takim razie zakończyliśmy dyskusję. Proponuję przyjęcie konkluzji, że **Komisja przyjęła do wiadomości informacje rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2016) 500 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Nie widzę sprzeciwu.

Przechodzimy do pkt VIII – sprawy bieżące. Chcę poinformować, że posiedzenie Komisji odbędzie się jutro o godzinie 13.00. Chcę też poinformować, że jutro otrzymają państwo drogą mejlową prośbę o zgłaszanie propozycji tematów do planu pracy Komisji na pierwsze półrocze 2017 r. Proszę, żeby te propozycje kierować do sekretariatu Komisji do 22 grudnia. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VIII. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.